

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 8 de març de 2023

Catequesi. La passió per l'evangelització: el zel apostòlic del creient. 6. El Concili Vaticà II: 1. L'evangelització com a servei eclesial

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

En la passada catequesi vam veure que el primer “concili” en la història de l'Església —concili, com el del Vaticà II—, el primer concili, va ser convocat a Jerusalem per a una qüestió relacionada amb l'evangelització, és a dir, l'anunci de la Bona Notícia als no jueus —es creia que només s'havia de portar l'anunci de la Bona Notícia als jueus. En el segle XX, el concili ecumènic Vaticà II va presentar l'Església com a poble de Déu peregrí en el temps i per la seva naturalesa missioner (cf. Decr. *Ad gentes*, 2). Què vol dir això? Hi ha com un pont entre el primer Concili i l'últim, en el signe de l'evangelització, un pont l'arquitecte del qual és l'Esperit Sant. Avui ens posem a l'escolta del concili Vaticà II, per a descobrir que evangelitzar sempre és un servei eclesial, mai solitari, mai aïllat, mai individualista. L'evangelització es fa sempre *in Ecclesia*, és a dir, en comunitat i sense fer proselitisme perquè això no és evangelització.

L'evangelitzador, de fet, transmet sempre allò que ell mateix o ella mateixa ha rebut. Sant Pau ho va escriure primer: l'evangeli que ell anunciava i que les comunitats rebien i en el qual romanien fermes és el mateix que l'Apòstol va rebre (cf. 1Co 15,1-3). Es rep la fe i es transmet la fe. Aquest dinamisme eclesial de transmissió del Missatge és vinculant i garanteix l'autenticitat de l'anunci cristià. Sant Pau mateix escriu als Gàlates: «Doncs bé, si algú us anuncia un evangeli diferent del que us vam anunciar, ni que fóssim nosaltres mateixos o un àngel baixat del cel, que sigui maleït» (Ga 1,8). És bonic, això, i això els va bé a moltes visions de moda...

La dimensió eclesial de l'evangelització constitueix per això un criteri de verificació del zel apostòlic, una verificació necessària, perquè la temptació de procedir “en solitari” està sempre a l'aguait, especialment quan el camí esdevé feréstec i sentim el pes del compromís. Igualment perillosa és la temptació de seguir camins pseudoeclesials més fàcils, d'adoptar la lògica mundana de números i enquestes, de comptar amb la força de les nostres idees, programes, estructures, les “relacions que compten”. Això no va, això ha d'ajudar una mica, però el fonamental és la força que l'Esperit et dona per a anunciar la veritat de Jesucrist, per a anunciar l'Evangeli. Les altres coses són secundàries.

Ara, germans i germanes, posem-nos més directament a l'escola del concili Vaticà II, rellegint alguns números del Decret *Ad gentes* (AG), el document sobre l'activitat missionera de l'Església. Aquests textos del Vaticà II conserven plenament el seu valor fins i tot en el nostre context complex i plural.

En primer lloc, aquest document —AG— convida a considerar l'amor de Déu Pare com una font que, «per la seva excessiva i misericordiosa benignitat ens crea lliurement, i a més, per gràcia ens crida a participar de la seva vida i glòria». Aquesta és la nostra vocació. «Escampà amb generositat i no para de repartir la bonesa divina de manera que el Creador de tot esdevingui al final “tot en tots” (1Co 15,28), procurant alhora la seva glòria i la nostra benaurança» (n. 2). Aquesta reflexió és fonamental, perquè diu que

L'amor del Pare té com a destinatari qualsevol ésser humà. L'amor de Déu no és només per a una colleta, no... és per a tots. Aquella paraula fiqueu-vos-la bé dins el cap i en el cor: tots, tots, ningú no està exclòs, així ho diu el Senyor. I aquest amor per cada ésser humà és un amor que arriba a cada home i dona a través de la missió de Jesús, mitjancer de la salvació i redemptor nostre (cf. AG 3), i mitjançant la missió de l'Esperit Sant (cf. AG 4), el qual, l'Esperit Sant, obra en cadascú, tant en els batejats com en els no batejats. L'Esperit Sant obra!

El Concili, a més, recorda que és tasca de l'Església prosseguir la missió de Crist, el qual va ser «enviat a evangelitzar els pobres» —prosegueix el document *Ad gentes*—, per això «l'Església ha d'avançar pel mateix camí pel qual anà personalment Crist, el de la pobresa, de l'obediència, del servei i de la immolació d'un mateix fins a la mort, de la qual isqué victoriós per la seva resurrecció» (AG 5). Si roman fidel a aquest “camí”, la missió de l'Església és «la manifestació o Epifania i la realització del pla de Déu en el món i en la seva història» (AG 9).

Germans i germanes, aquestes breus indicacions ens ajuden també a comprendre el sentit eclesial del zel apostòlic de cada deixeble-missioner. El zel apostòlic no és un entusiasme, és una altra cosa, és una gràcia de Déu, que hem de custodiar. Hem d'entendre'n el sentit perquè en el poble de Déu peregrí i evangelitzador no hi ha subjectes actius i subjectes passius. No hi ha els que prediquen, els que anuncien l'Evangelí d'una manera o altra i els que estan callats. No. «Cadascun dels batejats» —diu l'*Evangelii gaudium*— «qualsevulla que sigui la seva funció en l'Església i el grau d'il·lustració de la seva fe, és un agent evangelitzador» (Exhort. Ap. *Evangelii gaudium*, 120). Tu ets cristià? “Sí, he rebut el baptisme...” I tu evangelitzes? “Què vol dir, això?” Si tu no evangelitzes, si tu no dones testimoniatge, si tu no dones aquell testimoni del baptisme que has rebut, de la fe que el Senyor t'ha donat, tu no ets un bon cristià. En virtut del baptisme rebut i de la conseqüent incorporació a l'Església, tot batejat participa en la missió de l'Església i, en ella, en la missió de Crist rei, sacerdot i profeta. Germans i germanes, aquesta comesa «és una de sola i la mateixa, i s'ha de posar en pràctica arreu i en totes les circumstàncies, encara que, d'acord amb aquestes, no de la mateixa manera» (AG 6). Això ens convida a no esclerotitzar-nos o fossilitzar-nos; ens rescata d'aquesta inquietud que no és de Déu. El zel missioner del creient s'expressa també com una cerca creativa de noves maneres d'anunciar i testimoniar, de noves maneres per a trobar la humanitat ferida de la qual Crist es va fer càrrec. En definitiva, noves maneres d'oferir servei a l'Evangelí i oferir servei a la humanitat. L'evangelització és un servei. Si una persona s'anomena evangelitzadora i no té aquella actitud, aquell cor de servidor, i es creu patró, no és un evangelitzador, no... és un pobre home.

Tornar a l'amor fonamental del Pare i a les missions del Fill i de l'Esperit Sant no ens tanca en espais d'estàtica tranquil·litat personal. Al contrari, ens porta a reconèixer la gratuïtat del do de la plenitud de vida a la qual som cridats, aquest do pel qual lloem i donem gràcies a Déu. Aquest do no és només per a nosaltres, sinó que és per a donar-lo als altres. I ens porta també a viure cada vegada més plenament allò que hem rebut compartint-ho amb els altres, amb sentit de responsabilitat i recorrent junts els camins, moltes vegades tortuosos i difícils de la història, en l'espera vetllant i laboriosa del seu compliment. Demanem al Senyor aquesta gràcia, d'agafar de la mà aquesta vocació cristiana i donar gràcies al Senyor per això que ens ha donat, aquest tresor. I intentar comunicar-ho als altres.